

Rok akademicki:

2014/15

Jednostka prowadząca:

Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej WNS

Kierunek:

Dziennikarstwo i komunikacja społeczna

Poziom:

studia pierwszego stopnia (licencjackie), niestacjonarne

Nazwa przedmiotu:

Przedmiot fakultatywny I

Nazwa szczegółowa przedmiotu:

Literatura religijna

Język:

PL

Typ przedmiotu:

przedmiot fakultatywny

Przedmiot obieralny:

tak

Rok studiów, semestr:

rok II, semestr zimowy

Wymiar:

wykład: 20 godz.

Punkty ECTS:

wykład: 2

Forma zaliczenia:

wykład: zaliczenie z oceną

Prowadzący:

wykład: o. dr hab. Michał Legan OSPPE;

Koordinator sylabusu:

o. dr hab. Michał Legan OSPPE

Sylabus dostępny w ramach:

- [Przedmiot fakultatywny I](#) [na kierunku:] [Dziennikarstwo i komunikacja społeczna](#) (Diks), studia pierwszego stopnia (licencjackie), niestacjonarne, II rok, semestr zimowy
  - [prowadzący wykład:20h/zo/2ECTS]: o. dr hab. Michał Legan OSPPE;

Wymagania wstępne:

Ogólna wiedza o obrazie jako narzędziu komunikacji.

Podstawowe umiejętności w zakresie interpretacji artefaktów.

Cele:

*Zdobywanie wiedzy o komunikacji wizualnej w dawnych wiekach i współcześnie

- * Stosowanie kategorii pojęciowych z zakresu komunikacji wizualnej
- * Poznanie różnych metod interpretacji obrazu oraz określania jego funkcji
- * Rozpoznawanie sposobów oddziaływania obrazów na odbiorcę oraz metod perswazji wizualnej
- * Nabycie zdolności rozumienia zjawisk wizualnych w kulturze współczesnej
- * Dyskusowanie nad formami dawnej i współczesnej komunikacji wizualnej

Treści kształcenia:

1. Czym jest obraz? Rola i funkcje wizerunków w dawnych wiekach – wprowadzenie
 Belting, H., Miejsce obrazów, „Artium Quaestiones”, t. 12, 2000, s. 295-321
 Białostocki J., Estetyka obrazu, [w:] Tegoż, Refleksje i syntezy ze świata sztuki. Cykl drugi, Warszawa 1987, s. 42-54
 Gombrich E., Obraz wizualny, [w:] Symbole i symbolika, red. M. Głowiński, Warszawa 1990, s. 312-338
 Mirzoeff N., Podmiot kultury wizualnej, „Artium Quaestiones”, t. 17, 2006, s. 249-271
2. Sposoby obrazowania w sztuce europejskiej od antyku do współczesności (analiza wybranych przykładów)
 Beckett W., Historia malarstwa. Wędrowki po historii sztuki zachodu, Warszawa 2003
- 3-4. Metody analizy i interpretacji obrazu: Analiza formalna – kolor, plama, faktura, linia, kształt obrazu, kompozycja. Analiza ikonograficzna, ikonologiczna i semiotyczna
 Gage J., Kolor i kultura. Teoria i znaczenie koloru od antyku do abstrakcji, Kraków 2008, s. 79-92, 191-246
 Salwa M., Iluzja w malarstwie. Próba filozoficznej interpretacji, Kraków 2010, s. 11-46
 Gębarowicz M., Symbolika w architekturze, jej pojęcie i rola, [w:] Sarmatia artistica, Warszawa 1968, s. 273-287
 Symbole i symbolika, red. M. Głowiński, Warszawa 1990, s. 30-97 (T. Teodorov), 98-107 (H. E. Gombrich), s. 339-357 (R. Wittkower)
 Hani J., Symbolika świątyni chrześcijańskiej, Kraków 1994
 Panofsky E., Ikonografia i ikonologia, [w:] Tegoż, Studia z historii sztuki, Warszawa 1971, s. 11-32
 Porębski, M., Semiotyka a ikonika., [w:] Tegoż, Sztuka a informacja, Kraków 1986, s. 105-115
 Wallis M., Sztuki i znaki. Pisma semiotyczne, Warszawa 1983
5. Słowo i obraz – od emblemu do komiksu
 Białostocki J., Słowo i obraz, [w:] Słowo i obraz. Materiały Sympozjum Komitetu Nauk o Sztuce Polskiej Akademii Nauk, Nieborów 29 września - 1 października 1977, red. A. Morawińska, Warszawa 1982, s. 7-15
 Dąb-Kalinowska B., Słowo i ikona, [w:] Brak słów. Topos „niewysłowienia” w nauce i literaturze o sztuce, red. M. Poprzęcka, Warszawa 2007, s. 123-13
 Hendrykowski M., Słowo w filmie, Warszawa 1982, s. 29-55, 56-80
 Szyłak, J., Poetyka komiksu. Warstwa ikonizująca i językowa, Gdańsk 2000
 Toeplitz K. T., Sztuka komiksu, Warszawa 1985
6. Zleceńodawcy obrazów – społeczna funkcja wizerunków
 Mecenas – kolekcjoner – odbiorca. Materiały Sesji Stowarzyszenia Historyków Sztuki, Katowice, listopad 1981, Warszawa 1984, s. 9-27
 Pieniążek-Samek M., Tributum gratitudinis reddo. Fundacje artystyczne na terenie Kielc w XVII i XVIII wieku. Studium z historii kultury, Kielce 2005, s. 11-30
 Śnieżyńska-Stolot E., Pojęcie mecenatu artystycznego, „Folia Historiae Artium”, t. 17, 1981, s. 5-13
 Z dziejów mecenatu kulturalnego w Polsce, red. J. Kostecki, Warszawa 1999, s. 11-37

- 7-8. Potęga wizerunków, czyli o oddziaływaniu obrazu na odbiorcę. Obraz i kult
Freedberg D., Potęga wizerunków. Studia z historii i teorii oddziaływania, Kraków 2005, s. 27-40, 100-137, 163-194, 251-287, 322-383
Jurkowlaniec G., Paradoxy obecności. Obrazy kultowe w Rzymie w późnym średniowieczu i w czasach nowych, [w:] Twarzą w twarz z obrazem, red. M. Poprzeczka, Warszawa 2003, s. 21-38
Jurkowlaniec G., Kult obrazów a kult świętych w nowożytnym Krakowie, „Barok”, t. 22, 2004, s. 69-87
Jurkowlaniec G., Epoka nowożytna wobec średniowiecza. Pamiątki przeszłości, cudowne wizerunki, dzieła sztuki, Wrocław 2008, s. 73-105, 273-285
Kapustka M., Sprzeciw wobec sprzeciwu – próby obrony obrazów w obliczu reformacyjnego ikonoklazmu, [w:] Sztuka i dialog wyznań w XVI i XVII wieku, Warszawa 2000, s. 89-101
Obraz i kult. Materiały z konferencji „Obraz i kult” KUL – Lublin 6-8 października 1999, red. M. U. Mazurczak, J. Patyra, Lublin 2002, s. 111-119 (S. Krajewski), 275-287 (M. Kapustka)
Pasierb J., Problematyka sztuki w postanowieniach soborów, „Znak” 1964 nr 12, s. 1460-1482
9. Antropologia obrazu
Belting H., Antropologia obrazu. Szkice do nauki o obrazie, Kraków 2007, s. 142-170, 254-285
10. Perswazja wizualna cz. 1 - obraz jako narzędzie propagandy
Pratkanis A., Aronson E., Wiek propagandy. Używanie i nadużywanie perswazji na co dzień, Warszawa 2003
Chrościcki J. A., Sztuka i polityka. Funkcje propagandowe sztuki w epoce Wazów 1587-1668, Warszawa 1983
Morka M., Sztuka dworu Zygmunta Starego. Treści polityczne i propagandowe, Warszawa 2006
Czyżniewski M., Propaganda polityczna władzy ludowej w Polsce 1944-1956, Toruń 2005
Jarecka U., Propaganda wizualna słusznej wojny. Media wizualne XX wieku wobec konfliktów zbrojnych, Warszawa 2008
Propaganda PRL, red. P. Semkow, Gdańsk 2004
Witkowski I., Propaganda Trzeciej Rzeszy, Warszawa 2008
11. Perswazja wizualna cz. 2 - świat reklamy
Albin K., Reklama. Przekaz, odbiór, interpretacja, Warszawa 2000
Goślicki J., Sztuka reklamy, Kraków 1993
Nowe Media w komunikacji społecznej w XX wieku, (red.) Hopfinger M., Warszawa 2002, s. 488-502
12-15. Współczesne środki komunikacji wizualnej – fotografia, film, wideo, media cyfrowe
Krzystek W., Dwuplanowy (werbalny i niewerbalny) charakter komunikacji filmowej, w: Problemy semiotyczne filmu, Katowice 1980, s. 70-79
Nowe Media w komunikacji społecznej w XX wieku, (red.) Hopfinger M., Warszawa 2002, s. 59-68, 78-92, 217-228, 229-244, 293-315, 330-346, 357-365, 405-416, 503-521, 614-628, 629-638, 651-668
Pogranicza audiowizualności. Parateksty kina, telewizji i nowych mediów, red. A. Gwóźdź, Kraków 2010, s. 279-297, 415-430, 449-463, 513-531
Rouille A., Fotografia. Między dokumentem a sztuką współczesną, Kraków 2007, s. 107-183, 185-216
Kluszczyński R.W., Film, wideo, multimedia. Sztuka ruchomego obrazu w erze elektronicznej, Warszawa 1999

Efekty kształcenia:

wiedza w zakresie treści kształcenia

Metody i narzędzia dydaktyczne:

wykład, prezentacja multimedialna, konsultacje indywidualne

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

Egzamin pisemny zakończony oceną

Lektury podstawowe:

Bergström B., Komunikacja wizualna, PWN, Warszawa 2009.

Mikołowski Pomorski J., Komunikacja międzykulturowa. Wprowadzenie, Wyd. Akademii Ekonomicznej w Krakowie, Kraków 1999.

Barry A.M., Visual Intelligence: Perception, Image and Manipulation in Visual Communication, State University of New York Press, New York 1997.

Lektury uzupełniające:

Frutiger A., Człowiek i jego znaki, Wyd. Do, Warszawa 2005.

Oblicza komunikowania wizualnego, red. Polak R., Kraków - Rzeszów - Zamość 2011.

Baudrillard J., Symulakry i symulacja, Warszawa 2005

Berger J., Sposoby widzenia, Poznań, 1997

Bergström B., Komunikacja wizualna, Warszawa 2009

Freedberg D., Potęga wizerunków. Studia z historii i teorii oddziaływania, Kraków 2005

Helman A., Ostaszewski J., Historia myśli filmowej, Gdańsk 2007

Manovich L., Język nowych mediów, Warszawa 2006

Michałowska M., Niepewność przedstawienia. Od camera obscura do współczesnej fotografii, Kraków 2003

Nowe Media w komunikacji społecznej w XX wieku, (red.) Hopfinger M., Warszawa 2002

Pincas S., Loiseau M., Historia reklamy 1842-2006, Kolonia 2009

Płazewski J., Historia filmu 1895-2005, Warszawa 2007

Porębski M., Ikonosfera, Warszawa 1972

Sontag S., O fotografii, Warszawa 1986

Thomson O., Historia propagandy, Warszawa 2001

Uwagi:

br